บทที่ 3

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านการอยู่อาศัยและโภชนาการ กับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค และการรักษาโรคของแรงงานต่างชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ใช้การวิเคราะห์แบบตารางไขว้ (Cross-Tabulations) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ตามที่กำหนดไว้ในสมมติฐาน และตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-square Test) โดยตั้งระดับความสัมพันธ์ตามนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05

<u>ส่วนที่</u> 1 การวิเคราะห์แบบตารางไขว้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านการอยู่อาศัยและโภชนาการ กับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านการอยู่อาศัยและโภชนาการกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค เพื่อที่จะพิจารณาว่าปัจจัยใดบ้างในกลุ่มนี้ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลร่างกาย เพื่อป้องกันการเกิดโรคทั่วไปของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยาพารา โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนย่อย คือ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม กับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการอยู่อาศัยและโภชนาการกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ใน ตาราง 6-7 มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม กับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา

(ดังแสดงไว้ในตารางที่ 6)

<u>อายุ</u>

จากการวิเคราะห์ด้วยตารางไขว้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุของแรงงานต่างชาติกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีอายุ 25-34 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ 10.9) ส่วนคนงาน

บ่อเลี้ยงกุ้งที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง รองลงมา (ร้อยละ 9.1) สำหรับคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 4.9) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ส่วนคนงานสวนยางพารานั้น พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคเป็นดังนี้คือ คนงานสวนยางพาราที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ 28.2) คนงานสวนยางพาราที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง รองลงมา (ร้อยละ 27.5) และกลุ่มคนงานสวนยางพาราที่มีอายุ 25-34 ปีจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 24.3) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของคนงานสวนยางพารากับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา ถึงแม้จะมีวัยที่ต่างกันก็ตาม แต่เป็นผู้ที่ย้ายถิ่นมาจากประเทศที่มีระบบทางด้านสาธารณสุขที่ยังไม่เจริญเท่าประเทศไทย และการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพแก่ประชาชนอาจยังไม่ทั่วถึง ดังนั้นการที่คนงานเหล่านั้น จะมีระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูงหรือต่ำ จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุของคนงานเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายอย่าง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความแตกต่างระหว่างกลุ่มคนงานที่มีอายุมากและคนงานที่มีอายุน้อย ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่อยู่ในกลุ่มอายุเดียวกัน พบว่า คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง เช่น ในกลุ่มของผู้มีอายุต่ำกว่า 25 ปี คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากถึงร้อยละ 28.2 ขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลับมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง เพียงร้อยละ 9.1 เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องมาจากคนงานสวนยางพารามีเวลาสำหรับการพักผ่อนหรือว่างจากการทำงานเป็นช่วงเวลาที่ติดต่อกันยาวนานกว่า จึงมีเวลาสำหรับให้ความสนใจกับตนเองมากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง ที่ต้องทำงานทั้งกลางวันและกลางคืน โดย เวลาทำงานสลับกันไปโดยตลอด เมื่อถึงเวลาพักก็ต้องรีบทำธุระส่วนตัว เช่น รับประทานอาหาร นอนหลับ ในช่วงระยะเวลาเพียงสั้น ๆ นั้น (ราว 2-3 ชั่วโมง ต่อครั้ง) และเมื่อถึงเวลา

ทำงาน ก็ต้องทำงานต่อ โดยไม่มีวันหยุด จนกระทั่งการเลี้ยงกุ้งครบกำหนดจับขาย จะเห็นได้ว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งแทบจะไม่มีเวลาที่จะมาสนใจกับสุขภาพกับสุขภาพของตนเองมากนัก ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแรงงานต่างชาติที่มีอายุเท่ากัน คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มี พฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

<u>สถานภาพสมรส</u>

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของแรงงานต่างชาติกับพฤติกรรม การป้องกันการเกิดโรค พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่เป็นโสด เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรม การป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ 16.4) รองลงมา คือ กลุ่มคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง ที่สมรสแต่คู่สมรสอยู่ที่อื่น (ร้อยละ 8.1) และคนงานที่สมรสและอยู่กับคู่สมรส (ร้อยละ 3.9) และ สำหรับคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่เป็นหม้าย หย่าและแยกกันอยู่นั้น ไม่มีผู้ใดตกอยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรม การป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของคนงาน บ่อเลี้ยงกุ้งกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับคนงานสวนยางพารา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับพฤติกรรม การป้องกันการเกิดโรคเป็นดังนี้ คือ คนงานสวนยางพาราที่สมรสแต่คู่สมรสอยู่ที่อื่นเป็นกลุ่มที่มี สัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ 33.3) โดยคนงาน สวนยางพาราที่เป็นโสด มีสัดส่วนของผู้มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง รองลงมา (ร้อยละ 26.7) และคนงานสวนยางพาราที่สมรสและอยู่กับคู่สมรส มีสัดส่วนใกล้เคียงกับคนงาน ที่เป็นโสด (ร้อยละ 25.6) ส่วนคนงานสวนยางพาราที่เป็นหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ มีสัดส่วนของ ผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 20.0) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ ระหว่างสถานภาพสมรสของคนงานสวนยางพารากับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคนั้น ไม่เป็น ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง และคนงาน สวนยางพารากับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน กล่าวคือ ถึงแม้ว่าสถานภาพสมรสของคนงานเหล่านั้น จะต่างกัน รวมไปถึงการมีคู่สมรสมาดูแลหรือไม่มีคู่สมรสมาดูแล จะมีผลที่ไม่แตกต่างกัน รวมทั้ง การที่ทั้งคนงานและคู่สมรสต่างก็ไม่มีความรู้ความเข้าใจทางด้านสาธารณสุข หรือความรู้เกี่ยวกับ สุขภาพ ดังนั้นการที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพาราจะมีพฤติกรรมในการป้องกัน การเกิดโรคในระดับสูงหรือต่ำนั้น จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับสถานภาพสมรสเพียงแต่อย่างเดียว แต่ยัง

ขึ้นอยู่กับอีกหลายปัจจัย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรส ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างกัน ในระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่มีสถานภาพสมรสเดียวกัน พบว่า คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มคนงานที่เป็นโสด คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ถึงร้อยละ 26.7 ขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลับมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง เพียงร้อยละ 16.4 เท่านั้น ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการมีระยะเวลาในการทำงานและพักผ่อนที่แตกต่างกัน จึงทำให้กลุ่มแรงงานต่างชาติที่มีสถานภาพสมรสเดียวกัน คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

<u>การศึกษา</u>

จากการวิเคราะห์ด้วยตารางไขว้ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของแรงงานต่างชาติและพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคเป็นดังนี้ คือ คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่ไม่เคยเรียนมีระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ11.7) รองลงมา คือ คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่เข้าเรียนในระบบการศึกษาเป็นระยะเวลา 4-6 ปี มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง คือ ร้อยละ 11.1 และคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีการศึกษาในระบบ 1-3 ปี มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง (ร้อยละ 8.5) ส่วนคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีการเข้าเรียนในระบบการศึกษาตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ต่ำที่สุด คือ (ร้อยละ 6.9) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของคนงานสวนยางพารา กับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ก็เป็นไปในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า คนงานสวนยางพาราที่เข้าเรียนในระบบการศึกษา 1-3 ปี มีระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ 31.1) กลุ่มที่มีสัดส่วนรองลงมา คือ คนงานสวนยางพาราที่มีการศึกษาในระบบ 4-6 ปี (ร้อยละ 29.1) และคนงานสวนยางพาราที่มีการศึกษาในระบบ 7 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 24.8)

ส่วนคนงานสวนยางพาราที่ไม่เคยเรียน จะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 17.4)

จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารากับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทั้งคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพาราที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ทำให้มีความรู้ที่ต่างกันก็จริง แต่ด้วยเหตุผลหลักที่ทำให้เกิดการย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในประเทศไทย คือ เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้คนงานเหล่านี้ขาดความเอาใจใส่ในสุขภาพของตนเอง ดังนั้นการที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา จะมีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูงหรือต่ำ จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความแตกต่างในระดับการศึกษาของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา จึงไม่ทำให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องของพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่มีการศึกษาเท่ากัน พบว่า คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มของผู้ที่เข้าเรียนในระบบการศึกษา 1-3 ปี คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ถึงร้อยละ 31.1 ขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลับมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง เพียงร้อยละ 8.5 เท่านั้น อาจจะเนื่องมาจากเหตุผลเดียวกันกับที่พบในความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ และสถานภาพสมรส ของแรงงานต่างชาติกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค คือ พบว่า การมีระยะเวลาในการทำงานและสำหรับการพักผ่อนที่แตกต่างกัน ทำให้กลุ่มแรงงานต่างชาติที่มีการศึกษาเท่ากัน คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

<u>รายได้</u>

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของแรงงานต่างชาติกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลุ่มที่มีรายได้ 2,001–2,500 บาทต่อเดือน จะเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ 19.8) โดยคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ในระดับสูง รองลงมา (ร้อยละ 5.7) และคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลุ่มที่มีรายได้ 2,501 บาทต่อเดือนขึ้นไป จะเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค

ในระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 5.3) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีรายได้มาก (รายได้ 2,501 บาทต่อเดือนขึ้นไป) อาจจะเป็นกลุ่มที่อยู่ในอาชีพนี้มาเป็นเวลานานจนกระทั่งมีรายได้เพิ่มขึ้นมาจนถึงในระดับรายได้สูง มีความเคยชินกับชีวิตความเป็นอยู่ ที่มีเวลาพักผ่อนสลับกับการทำงานตลอดวัน ตลอดคืน ทุกฤดูกาล ไม่มีวันหยุด คนงานเหล่านี้เมื่อต้องการมีรายได้ที่สูงขึ้นก็ต้องทำงานให้เป็นที่น่าพอใจของเจ้าของนายจ้าง ทำให้ไม่มีเวลาดูแลร่างกาย ซึ่งต่างกับกลุ่มคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีรายได้ 2,001-2,500 บาทต่อเดือน จะเป็นกลุ่มที่เข้ามาทำงานในบ่อเลี้ยงกุ้งได้ระยะหนึ่ง อาจจะเพิ่งได้รับเงินเดือนในระดับต้นหรือผ่านการขึ้นเงินเดือนมาบ้างแล้ว กลุ่มนี้จะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติตนที่ให้พร้อมสำหรับการทำงาน จึงให้ความสนใจ ใส่ใจเกี่ยวกับสุขภาพตนเองให้มีความแข็งแรงและพร้อมที่จะทำงาน ในขณะที่คนงานที่มีรายได้ต่ำที่สุด (2,000 บาท หรือต่ำกว่า ต่อเดือน) เป็นกลุ่มที่เพิ่งเข้ามาทำงานโดยดูจากรายได้ที่ได้รับ มีจำนวนไม่น้อยที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับต่ำ อาจเป็นเพราะเพิ่งเข้ามาประเทศไทย หรือเพิ่งเข้ามาทำงานในบ่อเลี้ยงกุ้ง จึงยังไม่ชินกับการทำงานสลับกับการพักผ่อนตลอดวันตลอดคืน จึงทำให้มีระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคที่ต่ำด้วย

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างรายไดของคนงานสวนยางพารา กับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค พบว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง กล่าวคือ คนงานสวนยางพารากลุ่มที่มีรายได้ 2,000–2,500 บาท ต่อเดือน จะเป็นกลุ่มของผู้มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ 30.8) ส่วนคนงานสวนยางพารากลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,001 บาท ต่อเดือน เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง รองลงมา (ร้อยละ 27.5) และคนงานสวนยางพารากลุ่มที่มีรายได้ 2,501 บาท ต่อเดือนขึ้นไป จะเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ในระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 21.4) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของคนงานสวนยางพารากับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น การที่คนงานสวนยางพาราจะมีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคสูงหรือต่ำ จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ที่ได้รับแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายอย่าง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความแตกต่างระหว่างกลุ่มคนงานสวนยางพาราที่มีรายได้สูง หรือมีรายได้ต่ำ จึงไม่มีความแตกต่างกันในระดับของพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่มีรายได้เท่ากัน พบว่า คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรม

การป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มของผู้ที่มีรายได้ 2,001-2,500 บาท ต่อเดือน คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ถึงร้อยละ 30.8 แต่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลับมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง เพียงร้อยละ 19.8 ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากเหตุผลของการที่มีระยะเวลาในการทำงานและพักผ่อนที่แตกต่างกัน จึงทำให้ในกลุ่มแรงงานต่างชาติที่มีรายได้เท่ากัน คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

ระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ด้วยตารางไขว้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยของแรงงานต่างชาติ กับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลา 1 ปี หรือต่ำกว่า เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด ร้อยละ 15.0 ในขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลุ่มที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลานานมากกว่า 1 ปี มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง เพียงร้อยละ 3.6 จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยของคนงานสวนยางพารากับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค พบว่า ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ พบว่า คนงานสวนยางพาราที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลา 1 ปี หรือต่ำกว่า เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ 35.1) ในขณะเดียวกัน คนงานสวนยางพารากลุ่มที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย เป็นระยะเวลานานมากกว่า 1 ปี มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 22.0)

จากการทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารากับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค พบว่า ความสัมพันธ์ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน อาทิเช่น คนงานกลุ่มที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลา 1 ปี หรือต่ำกว่า ซึ่งแม้เป็นกลุ่มคนงานที่เข้ามาในภายหลัง แต่อาจจะได้อยู่ในที่พักอาศัยที่มีสภาพดีหรือได้รับการดูแลที่ดีจากนายจ้างด้วย นอกจากนั้น คนงานกลุ่มที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลา

น้อยกว่า คนงานเหล่านี้ก็ย่อมต้องเป็นคนงานใหม่สำหรับกิจการ ไม่ว่าจะเป็นคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง หรือคนงานสวนยางพารา หน้าที่หรือความรับผิดชอบที่ได้รับย่อมมีน้อยกว่าคนงานที่ทำงานมานานกว่า จึงทำให้คนงานที่เข้ามาอยู่ใหม่มีเวลาดูแลร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นด้านการพักผ่อน การจัดหาอาหารหรือดูแลที่พักอาศัยนั้น มีมากกว่าคนงานที่ทำงานในกิจการนั้น ๆ มานานกว่า ซึ่งจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่มากกว่า ดังนั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้คนงานที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยระยะเวลาน้อยกว่า มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคที่ดีกว่าคนงานที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลานานกว่า

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพารา ที่มีระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเท่ากัน พบว่า คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มของผู้ที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลานานมากกว่า 1 ปี คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ร้อยละ 22.0 ในขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลับมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง เพียงร้อยละ 3.6 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่า การมีช่วงระยะเวลาในการทำงานและสำหรับการพักผ่อนที่แตกต่างกัน ทำให้ในกลุ่มแรงงานต่างชาติที่มีระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเท่ากัน คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูงมากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

ตารางที่ 6 อัตราร้อยละของระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง และคนงานสวนยางพารา จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย

ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม	ระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค							
	คนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง				คนงานสวนยางพารา			
	ต่ำ (0-20)	กลาง (21-26)	สูง (27-34)	รวม	ต่ำ (0-20)	กลาง (21-26)	สูง (27-34)	รวม
<u>อายุ</u>								
24 ปี หรือต่ำกว่า	27.3	63.6	9.1	100.0(132)	8.1	63.7	28.2	100.(124)
25 - 34 ปี	27.3	61.7	10.9	100.0(128)	4.7	71.0	24.3	100.0(107)
35 ปี ขึ้นไป	31.1	63.9	4.9	100.0(61)	7.5	65.0	27.5	100.0(80)
	P-value = .742	$\chi 2$ = 1.968	df = 4		P-value = .749	$\chi 2$ = 1.928	df = 4	
<u>สถานภาพสมรส</u>								
โสด	25.0	58.6	16.4	100.0(128)	4.2	69.2	26.7	100.0(120)
สมรสและอยู่กับคู่สมรส	22.4	73.7	3.9	100.0(76)	9.9	64.5	25.6	100.0(121)
สมรสแต่คู่สมรสอยู่ที่อื่น	25.8	66.1	8.1	100.0(62)	6.7	60.0	33.3	100.0(45)
อื่น ๆ (หม้าย หย่า แยกกันอยู่)	45.5	54.5	0.0	100.0(55)	4.0	76.0	20.0	100.0(25)
	P-value = .000	$\chi 2$ = 24.758	df = 6		P-value = .505	$\chi 2$ = 5.308	df = 6	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม	ระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค							
	คนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง				คนงานสวนยางพารา			
	ต่ำ (0-20)	กลาง (21-26)	สูง (27-34)	รวม	ต่ำ (0-20)	กลาง (21-26)	สูง (27-34)	รวม
<u>การศึกษา</u>								
ไม่เคยเรียน	30.0	58.3	11.7	100.0(60)	8.7	73.9	17.4	100.0(23)
1 - 3 ปี	25.4	66.1	8.5	100.0(59)	6.6	62.3	31.1	100.0(61)
4 - 6 ปี	30.6	58.3	11.1	100.0(72)	2.3	68.6	29.1	100.0(86)
7 ปี ขึ้นไป	26.9	66.2	6.9	100.0(130)	9.2	66.0	24.8	100.0(141)
	P-value = .850	$\chi 2 = 2.665$	df = 6		P-value = .437	$\chi 2 = 5.881$	df = 6	
<u>รายได้</u>								
2,000 บาท หรือต่ำกว่า	17.1	77.1	5.7	100.0(70)	6.0	66.4	27.5	100.0(149)
2,001 - 2,500 บาท	25.9	54.3	19.8	100.0(81)	3.8	65.4	30.8	100.0(78)
2,501 บาท ขึ้นไป	33.5	61.2	5.3	100.0(170)	10.7	67.9	21.4	100.0(84)
	P-value = .000	$\chi 2 = 21.992$	df = 4		P-value = .346	$\chi 2 = 4.474$	df = 4	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม	ระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค							
	คนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง				คนงานสวนยางพารา			
	ต่ำ (0-20)	กลาง (21-26)	สูง (27-34)	รวม	ต่ำ (0-20)	กลาง (21-26)	สูง (27-34)	รวม
<u>ระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย</u>								
1 ปีหรือต่ำกว่า	20.3	64.7	15.0	100.0(153)	5.4	59.5	35.1	100.0(111)
มากกว่า 1 ปี	35.1	61.3	3.6	100.0(168)	7.5	70.5	22.0	100.0(200)
	P-value = .000	$\chi 2$ = 18.094	df = 2		P-value = .041	$\chi 2$ = 6.386	df =2	

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการอยู่อาศัยและโภชนาการกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 7)

ที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะ

จากการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะของแรงงานต่างชาติกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ 31.3) ส่วนกลุ่มคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะระดับกลาง จะมีสัดส่วนของผู้มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง รองลงมา (ร้อยละ 4.8) และคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะระดับต่ำ มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 1.1) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องมาจากคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับสูง หรือที่มีการดูแลที่พักอาศัยให้สะอาดอยู่เสมอ มักจะมีการดูแลร่างกายที่ดีตามไปด้วย จึงทำให้มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคอยู่ในระดับสูงด้วยเช่นกัน

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะ ของคนงานสวนยางพารากับพฤติกรรม การป้องกันการเกิดโรค พบว่า คนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะระดับกลาง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง สูงที่สุด (ร้อยละ 30.1) ส่วนกลุ่มคนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะระดับสูง จะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง รองลงมา (ร้อยละ 24.4) และคนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะระดับต่ำ จะมีสัดส่วนของผู้มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 9.8) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยของคนงานสวนยางพารา ที่ถูกสุขลักษณะกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า คนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะระดับสูง อาจมีที่พักอาศัยที่มีความพร้อมทุกอย่าง เช่น มีความแข็งแรง อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีหน้าต่าง มีห้องสำหรับไว้นอน ตั้งในทำเลที่ไม่มีน้ำขัง จึงทำให้ขาดความสนใจที่จะปรับปรุงดูแลเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพอันเกี่ยวเนื่องมาจากที่พักอาศัย อาทิเช่น การนำผ้าห่มออกผึ่งแดด การทำความสะอาดหรือการให้ความสนใจและดูแลเกี่ยวกับที่พักอาศัยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพโดยตรง ซึ่งต่างกับคนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะ

ระดับกลาง คนงานกลุ่มนี้จะให้ความสนใจกับที่พักอาศัย ที่คิดว่าต้องให้ความสนใจโดยตลอด เนื่องจากที่พักตั้งอยู่ใต้ร่มเงาของสวนยางพารามีความชื้นสูง แสงแดดส่องถึงน้อยมาก จึงให้ความสนใจในที่พัก เพื่อจะได้พักผ่อนอย่างสบายหลังเวลาเลิกงาน ขณะที่กลุ่มคนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยถูกสุขลักษณะระดับต่ำ อาจเป็นเพราะการมีที่พักที่ไม่เหมาะกับการพักอาศัย รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมด้วย จึงทำให้มีปัญหาทางด้านสุขภาพตามมา ซึ่งถ้ามีการแก้ไขหรือปรับปรุงที่พักให้ดีขึ้นก็ต้องเสียค่าใช้จ่าย คนงานกลุ่มนี้ไม่ต้องการเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ จึงต้องทนอยู่ต่อไป การดูแลป้องกันร่างกายจึงทำได้น้อยลงตามไปด้วย

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับเดียวกัน พบว่า คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง เป็นส่วนใหญ่ คือพบว่า ในกลุ่มของผู้ที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับต่ำและระดับกลาง คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง จะมีก็เพียงเฉพาะในกลุ่มของผู้ที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับสูงเท่านั้น ที่พบว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานสวนยางพารา คือ ในขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ร้อยละ 31.3 แต่คนงานสวนยางพารากลับมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง เพียงร้อยละ 24.4 ทั้งนี้ น่าจะเนื่องมาจากเหตุผลของการมีช่วงระยะเวลาการทำงานและพักผ่อนที่แตกต่างกัน เช่นกัน จึงทำให้ในกลุ่มแรงงานต่างชาติที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะเหมือนกัน คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

<u>สุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการ</u>

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการของแรงงานต่างชาติกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคระดับสูงสูงที่สุด (ร้อยละ 23.8) ขณะที่คนงานคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการระดับต่ำ เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง รองลงมา (ร้อยละ 4.9) ส่วนคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการระดับกลาง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 3.8) จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับพฤติกรรม

การป้องกันการเกิดโรคนั้น มีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องมาจากคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลุ่มที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการระดับสูง ได้รับอาหารที่นายจ้างจัดหาให้ทุกวันและทุกมื้อโดยตลอด การที่ได้รับอาหารครบโดยไม่ต้องเสียเวลาในการจัดเตรียมอาหาร ทำให้คนงานกลุ่มนี้ได้รับอาหารที่ครบทุกมื้อ นอกจากนั้นยังส่งผลไปถึงการมีเวลาพักผ่อนและดูแลร่างกายที่เพิ่มขึ้นด้วย ทำให้ร่างกายได้รับการดูแลเป็นอย่างดีมีสุขภาพที่ดีและแข็งแรง ในขณะที่คนงานกลุ่มที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการระดับกลางและระดับต่ำนั้นนั้น อาจจะได้รับอาหารจากนายจ้างหรือต้องจัดเตรียมเองบ้าง ถ้ามื้อใด ได้รับอาหารจากนายจ้างก็จะมีเวลาพักผ่อนหรือดูแลร่างกายเพิ่มขึ้น แต่ถ้ามื้อใดนายจ้างไม่ได้จัดเตรียมอาหารให้ ก็ต้องมีการจัดเตรียมเอง จะเห็นได้ว่า การได้รับอาหาร หรือการมีเวลาพักผ่อนและดูแลร่างกาย ไม่มีความสม่ำเสมอ บางวันมีเวลาได้พักมากและบางวันได้พักน้อย ทำให้คนงานกลุ่มนี้มีระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคที่ต่ำกว่า

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการของคนงานสวนยางพารากับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคนงานสวนยางพาราที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่พฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคระดับสูงสูงที่สุด (ร้อยละ 46.7) ส่วนคนงานสวนยางพาราที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับกลาง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคระดับสูง รองลงมา (ร้อยละ 27.1) และคนงานสวนยางพาราที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับต่ำเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคระดับสูง ต่ำที่สุด (ร้อยละ 15.7) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่คนงานสวนยางพาราที่ได้รับอาหารที่มีคุณค่าครบถ้วน ครบทุกมื้อตรงตามเวลาโดยสม่ำเสมอ ทำให้ร่างกายมีความแข็งแรงด้านทานโรคได้ดีกว่า มีความพร้อมในการทำงาน ได้พักผ่อนและนอนหลับอย่างเต็มที่ เนื่องจากร่างกายได้รับอาหารอย่างพอเพียง จึงทำให้คนงานสวนยางพาราที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคระดับสูง มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคระดับสูงด้วย

เมื่อนำเอาความสัมพันธ์ระหว่างสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการ กับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพารา มาเปรียบเทียบกัน พบว่า แรงงานต่างชาติที่ที่ระดับสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับที่เท่ากัน คนงานสวนยางพารากลับมีสัดส่วนผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มของผู้ที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการระดับกลาง คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง ถึงร้อยละ 27.1

ขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง กลับมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง เพียงร้อยละ 3.8 เท่านั้น ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากเหตุผลเดียวกันกับที่ได้พบมาในความสัมพันธ์ระหว่างอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย และที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะกับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ที่พบว่า การมีระยะเวลาในการทำงานและสำหรับการพักผ่อนที่แตกต่างกัน ทำให้ในกลุ่มแรงงานต่างชาติที่ที่มีระดับสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับที่เท่ากัน คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรคในระดับสูง มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

ตารางที่ 7 อัตราร้อยละของระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค ของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง และคนงานสวนยางพารา จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย การบริโภคและโภชนาการ

ปัจจัยด้านการอยู่อาศัย และโภชนาการ	ระดับพฤติกรรมการป้องกันการเกิดโรค							
	คนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง				คนงานสวนยางพารา			
	ต่ำ (0-20)	กลาง (21-26)	สูง (27-34)	รวม	ต่ำ (0-20)	กลาง (21-26)	สูง (27-34)	รวม
<u>ระดับที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะ</u>								
ต่ำ (0 - 6)	51.6	47.3	1.1	100.0(91)	24.4	65.9	9.8	100.0(41)
กลาง (7 - 11)	23.5	71.7	4.8	100.0(166)	4.4	65.5	30.1	100.0(229)
สูง (12 - 13)	6.3	62.5	31.3	100.0(64)	2.4	73.2	24.4	100.0(41)
	P-value = .000	$\chi 2 = 80.301$	df = 4		P-value = .000	$\chi 2 = 27.762$	df = 4	
<u>ระดับความถูกสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการ</u>								
ต่ำ (0 - 8)	36.6	58.5	4.9	100.0(82)	13.5	70.8	15.7	100.0(89)
กลาง (9 - 11)	23.9	72.3	3.8	100.0(159)	2.8	70.1	27.1	100.0(177)
สูง (12 - 15)	27.5	48.8	23.8	100.0(80)	8.9	44.4	46.7	100.0(45)
	P-value = .000	$\chi 2 = 33.770$	df = 4		P-value = .000	$\chi 2 = 24.936$	df = 4	

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์แบบตารางไขว้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านการอยู่อาศัยและโภชนาการกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านการอยู่อาศัยและโภชนาการ เพื่อพิจารณาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา และในการที่เลือกศึกษาเฉพาะการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนตัวอย่างของแรงงานต่างชาติที่มีการเจ็บป่วยด้วยโรคประจำตัวมีน้อยเกินไป สำหรับที่จะนำมาวิเคราะห์ด้วยตารางไขว้ สำหรับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคมีดังนี้ คือ เลือกไปใช้บริการจากบุคลากรสาธารณสุขในสถานพยาบาลของรัฐ ได้แก่ โรงพยาบาล สถานีอนามัย ซื้อยามากินเอง ได้แก่ ซื้อยาจากร้านขายยา ซื้อยาจากร้านขายของหรือรถขายของ และวิธีการรักษาอื่น ๆ ได้แก่ ไม่รักษาโดยปล่อยให้หายเอง และใช้สมุนไพร ซึ่งในกลุ่มวิธีการรักษาแบบอื่น ๆ นี้ พบว่า มีจำนวนรายที่น้อยเกินไปที่จะนำมาวิเคราะห์เพื่อตีความข้อมูล แต่ได้นำเสนอข้อมูลทั้งหมดไว้ด้วยในตาราง เพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ ว่า ในกลุ่มแรงงานต่างชาติ ก็มีส่วนหนึ่งที่ยังอาศัยวิธีการรักษาแบบดังกล่าวอยู่บ้าง ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อไปในการกำหนดมาตรการให้การดูแลด้านการรักษาพยาบาล แก่กลุ่มแรงงานต่างชาติเหล่านี้ ผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตารางที่ 8-9 มีรายละเอียดดังนี้

2.1 **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา** (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 8)

<u>อายุ</u>

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุของแรงงานต่างชาติกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีอายุ 25-34 ปี เป็นกลุ่มที่สัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 50.1) โดยที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ รองลงมา (ร้อยละ 45.5) และคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 33.3) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างอายุของคนงานสวนยางพารากับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่า คนงานสวนยางพาราที่มีอายุ 25-34 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 62.1) โดยมีคนงานสวนยางพาราที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ รองลงมา (ร้อยละ 42.1) และคนงานสวนยางพาราที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 40.9) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของคนงานสวนยางพารากับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพาราจะเลือกใช้วิธีการใดมารักษาร่างกายเมื่อมีการเจ็บป่วยนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุของคนงานแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการ เช่น อาการหรือความรุนแรงของการเจ็บป่วย ความสะดวกในการเดินทางของผู้ป่วยหรือของผู้พาไปรักษา ดังนั้น การเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพาราที่มีอายุต่างกัน จึงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อเปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่อยู่ในกลุ่มอายุเดียวกัน พบว่า คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งเกือบทุกกลุ่ม จะมีเพียงเฉพาะในกลุ่มของผู้ที่มีอายุ 35 ปี ขึ้นไปเท่านั้น ที่พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งจะมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานสวนยางพารา คือ ในขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ ร้อยละ 45.5 แต่คนงานสวนยางพารากลับมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ เพียงร้อยละ 40.9 แสดงให้เห็นว่า แรงงานที่มีอายุเท่ากันคนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากความมีอิสระในการตัดสินใจและการเดินทางออกนอกเขตที่ทำงาน รวมทั้งการหยุดงานได้โดยไม่มีผลกระทบกับงานที่ทำ ที่คนงานสวนยางพาราจะมีมากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง กล่าวคือ งานที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งทำอยู่นั้นเป็นงานที่ไม่สามารถหยุดได้เนื่องจากจะมีผลกระทบต่อการเลี้ยงกุ้งมาก คนงานที่ป่วยก็ยังคงทำงานต่อไปจนกระทั่งทำไม่ไหวหรือมีอาการหนัก นายจ้างหรือผู้ดูแลกิจการก็จะเข้ามาตัดสินใจหรือเลือกวิธีการรักษาพยาบาลให้ ส่วนคนงานสวนยางพารานั้น ความใกล้ชิดกับนายจ้างหรือผู้ดูแลกิจการจะมีน้อยกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง รวมทั้งลักษณะของงานที่ก็ไม่มีความต่อเนื่อง สามารถหยุดงานได้ ดังนั้น เมื่อคนงานสวนยางพารามีการเจ็บป่วย การตัดสินใจเลือกใช้วิธีการรักษาจะทำด้วยตนเองมากกว่าที่จะปรึกษา

บุคคลอื่นนอกครัวเรือน ประกอบกับคนงานสวนยางพารานั้นมีอิสระหรือสามารถเดินทางออกไปจากสวนยางพาราได้โดยไม่กระทบกับงานที่ทำ จะเห็นได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบแรงงานต่างชาติที่มีอายุเท่ากัน คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐมากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

<u>สถานภาพสมรส</u>

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของแรงงานต่างชาติกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะ 1 เดือน ที่ผ่านมา พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่สมรสและอยู่กับคู่สมรส เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐมากที่สุด (ร้อยละ 53.81) รองลงมา คือ คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่เป็น หม้าย หย่า และแยกกันอยู่ (ร้อยละ 42.9) และกลุ่มคนงานที่เป็นโสด (ร้อยละ 39.5) ส่วนคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่สมรสแต่คู่สมรสอยู่ที่อื่น เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 31.6) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไปนั้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของคนงานสวนยางพารา กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไปในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมานั้น พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคนงานสวนยางพาราที่สมรสและอยู่กับคู่สมรสเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 60.5) รองลงมา คือ คนงานสวนยางพาราที่เป็นหม้าย หย่า และแยกกันอยู่ (ร้อยละ 45.5) และคนงานสวนยางพาราที่เป็นโสด (ร้อยละ 42.3) โดยคนงานสวนยางพาราที่สมรสแต่คู่สมรสอยู่ที่อื่นเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 28.6)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรส กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของแรงงานต่างชาติ ทั้งที่เป็นคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา มีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อคนงานเหล่านั้นเจ็บป่วยจะมีคู่สมรสให้คำปรึกษา มีการเลือกใช้วิธีที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุดเท่าที่จะสามารถไปใช้บริการได้ นั่นก็คือ ขอรับบริการจากบุคลากรด้านสาธารณสุขที่สถานีอนามัยหรือโรงพยาบาลของรัฐ ซึ่งยังต้องมีเหตุผลอื่นประกอบด้วย กล่าวคือ การเข้ามาในประเทศไทยอย่างถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย ถ้าเข้ามาโดยถูกกฎหมายคนงานเหล่านี้จะมีบัตรสุขภาพ สามารถเข้าไปใช้บริการตามสถานพยาบาลของรัฐได้เหมือนคนในพื้นที่ และยังขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย

ด้วย ถ้าเข้ามาเป็นระยะเวลานานแล้วก็จะมีความกล้าหรือรู้วิธีการออกนอกเขตที่พักหรือที่ทำงานได้ รวมทั้งการอยู่ใกล้สถานที่จะไปใช้บริการ นอกจากนั้น ยังขึ้นอยู่กับการเอาใจใส่ของเจ้าของกิจการที่มีต่อคนงาน เมื่อคนงานเกิดอาการเจ็บป่วยก็จะให้การดูแลรักษา มีการเลือกใช้วิธีที่น่าเชื่อถือเพื่อคนงานเหล่านั้นหายเป็นปกติสามารถกลับเข้าไปทำงานได้โดยเร็วที่สุด ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อเจ็บป่วยของทั้งคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารานั้นถูกกำหนดด้วยปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากสถานภาพสมรสของคนงาน จึงทำให้ความสัมพันธ์ดังกล่าว ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่มีสถานภาพสมรสเดียวกัน พบว่า คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งเกือบทุกกลุ่ม จะมีก็เพียงแต่เฉพาะในกลุ่มของผู้ที่สมรสแต่คู่สมรสอยู่ที่อื่นเท่านั้น ที่พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานสวนยางพารา คือ ในขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ ร้อยละ 31.6 แต่คนงานสวนยางพารากลับมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ ร้อยละ 28.6 ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากความมีอิสระในการตัดสินใจและการเดินทางออกนอกเขตที่ทำงาน รวมทั้งลักษณะของงานที่ทำแตกต่างกัน จึงทำให้ในกลุ่มแรงงานต่างชาติที่มีสถานภาพสมรสเดียวกัน คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

<u>การศึกษา</u>

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของแรงงานต่างชาติ กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไปในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่เข้าเรียนในระบบการศึกษา 7 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 54.8) รองลงมา คือ กลุ่มคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีการศึกษาในระบบ 4-6 ปี (ร้อยละ 50.0) และกลุ่มคนงานที่ไม่เคยเข้าเรียนในระบบการศึกษา (ร้อยละ 26.3) ส่วนคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่เข้าเรียนในระบบการศึกษา 1-3 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 26.1) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของคนงานสวนยางพารากับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมานั้น พบว่า คนงานสวนยางพารา

ที่เข้าเรียนในระบบการศึกษา 1-3 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐมากที่สุด (ร้อยละ 66.7) คนงานสวนยางพาราที่เข้าเรียนในระบบการศึกษา 4-6 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐมากรองลงมา (ร้อยละ 48.4) และคนงานสวนยางพาราที่เข้าเรียนในระบบการศึกษา 7 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 42.4) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของคนงานสวนยางพารากับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคนงานเหล่านี้ส่วนเป็นผู้ย้ายถิ่นมาจากที่อื่น สภาพแวดล้อมของที่ทำงาน รวมถึงลักษณะของงานที่ทำอยู่ ทำให้คนงานไม่มีโอกาสได้ออกไปจากบริเวณที่ทำงานได้โดยง่าย รวมถึงความหวาดกลัวของคนงานที่มีต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง เมื่อคนงานเหล่านี้มีอาการเจ็บป่วยขึ้นมา ไม่ว่าจะมีการศึกษาในระดับใดก็ตามก็ต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมข้างต้น นอกจากนั้น ยังขึ้นอยู่กับการเข้ามาทำงานของคนงานด้วยว่า เข้ามาโดยถูกกฎหมายหรือไม่ ถ้าเข้ามาโดยถูกกฎหมาย คนงานเหล่านี้ก็จะมีบัตรสุขภาพ ที่สามารถเข้าไปใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐได้เหมือนกับคนในพื้นที่ ดังนั้นการที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง และคนงานสวนยางพาราจะเลือกใช้วิธีการใดมารักษาร่างกายเมื่อเจ็บป่วยนั้น จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาของคนงานแต่เพียงอย่างเดียว ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้การเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพาราที่มีระดับการศึกษาต่างกันจึงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และเมื่อเปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีการรักษาพยาบาลของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่มีการศึกษาเท่ากัน พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งจะมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการสถานพยาบาลของรัฐมากกว่าคนงานสวนยางพารา เกือบกลุ่ม จะมีก็เพียงแต่เฉพาะในกลุ่มคนงานที่เข้าเรียนในระบบการศึกษา 1-3 ปี เท่านั้น ที่พบว่า คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐมากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง คือ ในขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ เพียงร้อยละ 26.1 แต่คนงานสวนยางพาราในกลุ่มเดียวกันกลับมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐถึงร้อยละ 66.7 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งได้อยู่ใกล้ชิดกับคนไทยที่เป็นนายจ้างหรือผู้ดูแลกิจการ มากกว่าคนงานสวนยางพารา จึงทำให้ในกลุ่มแรงงานต่างชาติที่มีการศึกษา

เท่ากัน คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานสวนยางพารา

<u>รายได้</u>

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของแรงงานต่างชาติ กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,001 บาทต่อเดือน เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐมากที่สุด (ร้อยละ 50.0) โดยที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีรายได้ 2,001–2,500 บาทต่อเดือน เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ รองลงมา (ร้อยละ 40.0) และคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 2,500 บาทต่อเดือนขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 38.9) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของคนงานสวนยางพารากับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไปในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่า คนงานสวนยางพาราที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,001 บาทต่อเดือน จะมีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 52.1) โดยคนงานสวนยาพาราที่มีรายได้ 2,001–2,500 บาทต่อเดือน จะมีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐมากรองลงมา (ร้อยละ 50.0) และคนงานสวนยางพาราที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 2,500 บาทขึ้นไป จะมีสัดส่วนของผู้ที่ใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐน้อยที่สุด (ร้อยละ 41.7) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานสวนยางพาราไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากความสัมพันธ์ที่กล่าวมาข้างต้น ระหว่างรายได้กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพาราไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จากตัวเลขที่แสดงสัดส่วนในตารางจะพบว่า ทั้งคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา ยิ่งมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น การไปใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐน้อยลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คนงานที่มีรายได้น้อยกว่ามักจะไปใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าหรือไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายโดยใช้บัตรสุขภาพ แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับลักษณะการเข้ามาทำงานของคนงานเหล่านั้นด้วยว่า เข้ามาโดยถูกกฎหมายหรือไม่ และการที่จะมีบัตรสุขภาพได้ ต้องเป็นคนงานที่เข้ามาโดยถูกกฎหมายเท่านั้น หรืออาจด้วยเหตุผล

ที่สถานพยาบาลของรัฐ (สถานีอนามัย) อยู่ใกล้ มีความสะดวกในการเดินทาง นอกนั้นยังขึ้นอยู่กับความสะดวกของนายจ้างและเจ้าของกิจการอีกด้วย ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่า คนงานเหล่านี้จะมีความหวาดกลัวต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง การออกไปนอกสถานที่ทำงานหรือที่พักได้ ถ้าจะไปเองโดยไม่มีนายจ้างเป็นผู้พาออกไปจะต้องทำอย่างหลบ ๆ ซ่อน ๆ ไม่เหมือนกับการออกไปกับนายจ้าง ดังนั้นการที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา จะเลือกใช้วิธีการใดมารักษาร่างกายเมื่อยามเจ็บป่วยนั้น จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ของคนงานเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการ

สำหรับการเปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีการรักษาพยาบาลของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่มีรายได้เท่ากัน พบว่า คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มของผู้ที่มีรายได้ 2,001-2,500 บาทต่อเดือน คนงานสวนยางพาราจะมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ ถึงร้อยละ 50.0 ขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกลับมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ เพียงร้อยละ 40.0 เท่านั้น ซึ่งอาจเนื่องมาจากเหตุผลของความมีอิสระในการตัดสินใจและการเดินทางออกนอกเขตที่ทำงาน รวมทั้งการหยุดงานได้โดยไม่มีผลกระทบกับงานที่ทำ ที่แตกต่างกันจึงทำให้ในกลุ่มแรงงานต่างชาติที่มีรายได้เท่ากัน คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสภาพพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

<u>ระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย</u>

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยของแรงงานต่างชาติกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลา 1 ปี หรือต่ำกว่าเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 52.4) ในขณะเดียวกัน คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลานานมากกว่า 1 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 35.5) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เมื่อคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีอาการเจ็บป่วยขึ้นมาและจะเลือกใช้วิธีการใดมารักษาร่างกายนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการเข้ามาอยู่ในประเทศไทยของคนงานเหล่านั้นเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับอาการหรือความรุนแรงของการเจ็บป่วย ความสะดวกในการเดินทางไปสถานพยาบาลหรือไปหาซื้อยา นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับ

ความสนใจของนายจ้างหรือผู้ดูแลกิจการที่มีต่อคนงานด้วยเช่นกัน ดังนั้น การเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาที่ต่างกัน จึงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยของคนงานสวนยางพารากับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่า คนงานสวนยางพาราที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลานานมากกว่า 1 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 53.0) ในขณะที่คนงานสวนยางพาราที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลา 1 ปี หรือต่ำกว่า เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 34.8) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเข้ามาอยู่ในประเทศไทยของคนงานสวนยางพารา กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อเจ็บป่วยโดยโรคทั่วไปในระยะเวลา 1 เดือนในประเด็นที่ผ่านมา เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งในกลุ่มความสัมพันธ์เดียวกันนี้ มีความแตกต่างกันระหว่างผลการศึกษาที่พบในกลุ่มคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา โดยความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งไม่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งจะออกนอกเขตที่พักหรือเขตบ่อเลี้ยงกุ้งได้นั้น ต้องได้รับอนุญาต จากเจ้าของกิจการหรือผู้ดูแลกิจการ และอีกวิธีหนึ่งก็คือเจ้าของกิจการหรือผู้ดูแลกิจการเป็นผู้พาออกไปถึงแม้ในยามที่เจ็บป่วยก็ตาม แต่สำหรับคนงานสวนยางพาราการออกนอกเขตที่พักไม่ว่าจะโอกาสใดก็ตาม สามารถทำได้โดยไม่ต้องรอการอนุญาตจากเจ้าของกิจการหรือผู้ดูแลกิจการ ดังนั้น การตัดสินใจเลือกใช้วิธีการรักษาพยาบาลของคนงานสวนยางพารา สามารถทำได้โดยอิสระ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการเข้ามาอยู่ในประเทศไทยของคนงานเหล่านั้นด้วย กล่าวคือ คนงานที่เข้ามาอยู่เป็นระยะเวลานานกว่า ย่อมจะรู้จักสถานที่ต่าง ๆ ได้ดีกว่า หรือรู้ลู่ทางในการเดินทางเข้าออกเขตที่พักกับสถานที่อื่น ๆ รวมไปถึงความเคยชินกับคนไทย จะมีมากกว่าคนงานที่มาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาน้อยกว่า ดังนั้น จึงทำให้คนงานสวนยางพาราที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลานานกว่า จะมีการเลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐรักษาร่างกายเมื่อเจ็บป่วยมากกว่าคนงานสวนยางพาราที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาน้อยกว่า

นอกจากนั้น เมื่อเปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีการรักษาพยาบาลของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่มีระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเท่ากัน พบว่า ในกลุ่มคนงานที่มีระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลา 1 ปี หรือต่ำกว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานสวนยางพารา คือ ร้อยละ 52.4 กับ ร้อยละ 34.8 ขณะเดียวกันกลับพบว่าในกลุ่มของคนงานที่มีระยะเวลาการเข้ามาอยู่ใน

ประเทศไทยมากกว่า 1 ปี ขึ้นไปนั้น คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง คือ สัดส่วนร้อยละ 53.0 กับร้อยละ 35.5 ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากการที่คนงานสวนยางพารา ถึงแม้จะมีอิสระในการตัดสินใจและเดินทางออกนอกเขตที่ทำงาน แต่ก็มีความใกล้ชิดกับคนไทยที่เป็นนายจ้างหรือผู้ดูแลกิจการมีน้อยกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง จึงทำให้คนงานสวนยางพารากลุ่มที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาน้อยกว่า ยังไม่กล้าเดินทางออกไปนอกเขตที่ทำงานมากนัก ถึงแม้ในยามเจ็บป่วยก็ตาม ก็จะใช้การรักษาแบบอื่น ๆ ที่ไม่ต้องเดินทางออกนอกเขตที่ทำงาน ด้วยอาจกลัวเจ้าหน้าที่บ้านเมือง แต่สำหรับคนงานสวนยางพาราที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลานานกว่า 1 ปีขึ้นไป กลุ่มคนงานเหล่านี้ก็จะมีความเคยชินหรือรู้ลู่ทางในการเข้าออกนอกเขตที่ทำงาน ประกอบกับมีอิสระในการตัดสินใจมากกว่า จึงทำให้มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง

ตารางที่ 8 อัตราร้อยละของการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค ของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง และคนงานสวนยางพารา จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย

ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม	การเลือกใช้วิธีการรักษาโรค							
	คนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง				คนงานสวนยางพารา			
	สถานพยาบาลของรัฐ	ซื้อยามากินเอง	อื่นๆ	รวม	สถานพยาบาลของรัฐ	ซื้อยามากินเอง	อื่นๆ	รวม
<u>อายุ</u>								
24 ปี หรือต่ำกว่า	33.3	47.6	19.0	100.0(42)	42.1	52.6	5.3	100.0(38)
25 - 34 ปี	50.0	42.5	7.5	100.0(40)	62.1	37.9	0.0	100.0(29)
35 ปี ขึ้นไป	45.5	45.5	9.1	100.0(22)	40.9	50.0	9.1	100.0(22)
	P-value = .409	$\chi 2 = 3.975$	df = 4		P-value = .300	$\chi 2 = 4.878$	df = 4	
<u>สถานภาพสมรส</u>								
โสด	39.5	44.7	15.8	100.0(38)	42.3	50.0	7.7	100.0(26)
สมรสและอยู่กับคู่สมรส	53.8	38.5	7.7	100.0(26)	60.5	34.2	5.3	100.0(38)
สมรสแต่คู่สมรสอยู่ที่อื่น	31.6	47.4	21.1	100.0(19)	28.6	71.4	0.0	100.0(14)
อื่น ๆ (หม้าย หย่า แยกกันอยู่)	42.9	52.4	4.8	100.0(21)	45.5	54.5	0.0	100.0(11)
	P-value = .562	$\chi 2 = 4.859$	df = 6		P-value = .273	$\chi 2 = 7.550$	df =6	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม	การเลือกใช้วิธีการรักษาโรค							
	คนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง				คนงานสวนยางพารา			
	สถานพยาบาลของรัฐ	ซื้อยามากินเอง	อื่นๆ	รวม	สถานพยาบาลของรัฐ	ซื้อยามากินเอง	อื่นๆ	รวม
<u>การศึกษา</u>								
ไม่เคยเรียน	26.3	52.6	21.1	100.0(19)	0.0	75.0	25.0	100.0(4)
1 - 3 ปี	26.1	65.2	8.7	100.0(23)	66.7	28.6	4.8	100.0(21)
4 - 6 ปี	50.0	40.0	10.0	100.0(20)	48.4	45.2	6.5	100.0(31)
7 ปี ขึ้นไป	54.8	33.3	11.9	100.0(42)	42.4	57.6	0.0	100.0(33)
	P-value = .143	$\chi 2$ = 9.588	df = 6		P-value = .060	$\chi 2$ = 12.106	df = 6	
<u>รายได้</u>								
2,000 บาท หรือต่ำกว่า	50.0	33.3	16.7	100.0(30)	51.2	46.5	2.3	100.0(43)
2,001 - 2,500 บาท	40.0	55.0	5.0	100.0(20)	50.0	40.9	9.1	100.0(22)
2,501 บาท ขึ้นไป	38.9	48.1	13.0	100.0(54)	41.7	54.2	4.2	100.0(24)
	P-value = .496	$\chi 2$ = 3.383	df = 4		P-value = .693	$\chi 2$ = 2.230	df = 4	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม	การเลือกใช้วิธีการรักษาโรค							
	คนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง				คนงานสวนยางพารา			
	สถานพยาบาลของรัฐ	ซื้อยามากินเอง	อื่นๆ	รวม	สถานพยาบาลของรัฐ	ซื้อยามากินเอง	อื่นๆ	รวม
<u>ระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย</u>								
1 ปีหรือต่ำกว่า	52.4	33.3	14.3	100.0(42)	34.8	52.2	13.0	100.0(23)
มากกว่า 1 ปี	35.5	53.2	11.3	100.0(62)	53.0	45.5	1.5	100.0(66)
	P-value = .1312	$\chi 2 = 4.062$	df = 2		P-value = .0411	$\chi 2 = 6.382$	df = 2	

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการอยู่อาศัยและโภชนาการกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา (แสดงไว้ในตารางที่ 9)

ที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะของแรงงานต่างชาติ กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับกลาง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 54.4) ส่วนคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกลักษณะในระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐรองลงมา (ร้อยละ 47.1) และคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับต่ำจะเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐน้อยที่สุด (ร้อยละ 26.8) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคเมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไปนั้น ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะของคนงานสวนยางพารากับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่า คนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับกลาง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 56.6) รองลงมา คือ คนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับสูง (ร้อยละ 37.6) และคนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับต่ำ เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐน้อยที่สุด (ร้อยละ 23.1) ซึ่งเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะของคนงานสวนยางพารา กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิตินั้น อาจเนื่องมาจากการที่คนงานดังกล่าวจะเลือกใช้วิธีการใดมารักษาร่างกายนั้นไม่สามารถกำหนดได้จากลักษณะของที่พักอาศัยของคนงานเหล่านั้นแค่เพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการ อาทิเช่น ความรุนแรงของการเจ็บป่วย ระยะทางหรือความสะดวกในการเดินทางไปสถานีอนามัย โรงพยาบาล ร้านขายยาหรือร้านขายของ ลักษณะของงานที่ทำ คือ คนงานสวนยางพาราจะออกไปนอกเขตที่พักหรือที่ทำงาน สามารถทำได้โดยอิสระ

ส่วนคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งจะออกไปนอกบ่อเลี้ยงกุ้งได้ก็ต้องได้รับอนุญาต หรือให้นายจ้าง ผู้ดูแลกิจการเป็นผู้พาออกไป ซึ่งเป็นเรื่องความปลอดภัยของกิจการ และยังขึ้นอยู่กับความกล้าของคนงานที่จะออกนอกเขตที่พักอาศัยหรือที่ทำงาน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาการเข้ามาอยู่ในเมืองไทยของคนงานด้วย ถ้าเข้ามาเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วจะมีความเคยชินหรือรู้ลู่ทาง นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับการเข้ามาของคนงานเหล่านั้นว่า เป็นคนงานที่เข้ามาโดยถูกกฎหมายหรือไม่ ถ้าเข้ามาโดยถูกกฎหมาย จะมีบัตรประจำตัวแสดงสถานที่ทำงานและชื่อของนายจ้าง สามารถเดินทางออกนอกเขตที่พักหรือที่ทำงาน ได้ง่ายกว่าคนงานที่เข้ามาโดยผิดกฎหมาย และยังสามารถทำบัตรสุขภาพเพื่อใช้ในการรักษาพยาบาลได้ ดังนั้นการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของแรงงานต่างชาติที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับที่ต่างกันจึงไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับการเปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับเดียวกัน พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานสวนยางพาราเกือบทุกกลุ่ม จะมีก็เพียงเฉพาะในกลุ่มผู้ที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะในระดับกลางเท่านั้น ที่พบว่าคนงานสวนยางพารา มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐมากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง คือ ในขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐเพียงร้อยละ 54.4 แต่คนงานสวนยางพาราในกลุ่มเดียวกันกลับมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ ถึงร้อยละ 56.6 ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีความใกล้ชิดกับคนไทยที่เป็นนายจ้างหรือผู้ดูแลกิจการมากกว่า และคนเหล่านี้ก็มีส่วนร่วมเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจ ที่จะเลือกใช้วิธีรักษาพยาบาลให้คนงานหายเป็นปกติเร็วที่สุด ดังนั้นจึงทำให้ในกลุ่มแรงงานต่างชาติที่มีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะเหมือนกัน คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งจะมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานสวนยางพารา

<u>สุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการ</u>

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการของแรงงานต่างชาติกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับต่ำ เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 46.7) รองลงมา คือ คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับกลาง (ร้อยละ 46.2) และคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาในระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 27.3) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างสุขนิสัยทางการบริโภคและ

โภชนาการของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง กับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค ดังได้กล่าวมาข้างต้น ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการของคนงานสวนยางพารากับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป ในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมานั้น พบว่า คนงานสวนยางพาราที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับกลาง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของ รัฐมากที่สุด (ร้อยละ 57.9) รองลงมา คือ คนงานสวนยางพาราที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับต่ำ (ร้อยละ 34.8) และ คนงานสวนยางพาราที่มีสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ น้อยที่สุด (ร้อยละ 22.2) จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการของคนงานสวนยางพารากับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพาราจะเลือกใช้วิธีการใดมารักษาร่างกายนั้น ไม่ได้สามารถดูได้จากสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการของคนงานเพียงประการเดียวแต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีก เช่นเดียวกับที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะกับการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค เช่น ขึ้นอยู่กับความสะดวกในการเดินทาง อาการที่เจ็บป่วย เป็นต้น ดังนั้นจึงทำให้การเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งและคนงานสวนยางพารา ที่มีระดับสุขนิสัยทางการบริโภคที่ต่างกัน จึงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับการเปรียบเทียบการเลือกใช้วิธีการรักษาโรคของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้งกับคนงานสวนยางพาราที่มีระดับสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการที่เท่ากัน พบว่า คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานสวนยางพาราเกือบทุกกลุ่ม จะมีก็เพียงเฉพาะในกลุ่มผู้ที่มีระดับสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการในระดับกลางเท่านั้น ที่พบว่า คนงานสวนยางพารามีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐมากกว่าคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง คือ ในขณะที่คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ เพียงร้อยละ 54.4 แต่คนงานสวนยางพาราในกลุ่มเดียวกันกลับมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ ถึงร้อยละ 57.9 ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งมีความใกล้ชิดกับคนไทยที่เป็นนายจ้างหรือผู้ดูแลกิจการมากกว่า และคนเหล่านี้ก็จะเข้ามามีส่วนในการเลือกวิธีรักษาพยาบาลให้คนงานด้วย ดังนั้น จึงทำให้ในกลุ่มแรงงานต่างชาติที่มีระดับสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการที่เท่ากัน คนงานบ่อเลี้ยงกุ้งจะมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลของรัฐ มากกว่าคนงานสวนยางพารา

ตารางที่ 9 อัตราร้อยละของการเลือกใช้วิธีการรักษาโรค ของคนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง และคนงานสวนยางพารา จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย และการบริโภคและโภชนาการ

ปัจจัยด้านการอยู่อาศัย และโภชนาการ	การเลือกใช้วิธีการรักษาโรค							
	คนงานบ่อเลี้ยงกุ้ง				คนงานสวนยางพารา			
	สถานพยาบาลของรัฐ	ซื้อยามากินเอง	อื่นๆ	รวม	สถานพยาบาลของรัฐ	ซื้อยามากินเอง	อื่นๆ	รวม
<u>ระดับที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะ</u>								
ต่ำ (0 - 6)	26.8	56.1	17.0	100.0(41)	23.1	69.3	7.7	100.0(13)
กลาง (7 - 11)	54.4	39.1	6.6	100.0(46)	56.6	40.0	3.3	100.0(60)
สูง (12 -13)	47.1	35.3	17.7	100.0(17)	37.6	56.2	6.2	100.0(16)
	P-value = .120	$\chi 2$ = 17.857	df = 12		P-value = .325	$\chi 2$ = 11.431	df = 10	
<u>ระดับความถูกสุขนิสัยทางการบริโภคและโภชนาการ</u>								
ต่ำ (0 - 8)	46.7	46.7	6.7	100.0(30)	34.8	60.8	4.3	100.0(23)
กลาง (9 - 11)	46.2	42.3	11.5	100.0(52)	57.9	38.6	3.5	100.0(57)
สูง (12 - 15)	27.3	50.0	22.6	100.0(22)	22.2	66.6	11.1	100.0(9)
	P-value = .354	$\chi 2$ = 13.214	df = 12		P-value = .048	$\chi 2$ = 18.426	df = 10	